

Autorka: Anna Morgun

Kilka słów o autorce: Ukrainka, 36 lat, matka dwójki dzieci. Wykształcenie prawnicze. Osoba aktywna społecznie. Doświadczona w działalności społecznej oraz w pracy trenerskiej z dziećmi i dorosłymi. Doświadczenie migracyjne od 26 lutego 2022 roku.

Czas: 🕒 45 min.

Grupa wiekowa: 11–13 lat

Cel: nawiązywanie między sobą relacji dzieci z różnymi doświadczeniami.

Po tej lekcji uczniowie i uczennice:

- ☑️ zapoznają się ze specyfiką ukraińskich tradycji,
- ☑️ zdobędą wiedzę o największych miastach Ukrainy,
- ☑️ poznają różnice między popularnymi słowami ukraińskimi i polskimi,
- ☑️ poćwiczą aktywne słuchanie języka ukraińskiego,
- ☑️ zaznajomią się z cyrylicą i praktyką pisania po ukraińsku,
- ☑️ będą pracować w grupach, aby poprawić umiejętności komunikacyjne.

Po tej lekcji uczniowie i uczennice będą potrafili i potrafiły wyjaśnić:

- ☑️ różnice w alfabetach różnych krajów,
- ☑️ podobieństwa w językach ukraińskim i polskim,
- ☑️ podobieństwa i różnice między tradycjami Ukrainy i Polski,
- ☑️ jak ważne jest szanowanie odmiennych opinii,
- ☑️ że doświadczenia różnych ludzi są interesujące i cenne,
- ☑️ wartość dobrej komunikacji.

Metody pracy wykorzystywane podczas zajęć:

- ☑ autoprezentacja,
- ☑ praca w grupach,
- ☑ układanie puzzli,
- ☑ aktywne słuchanie,
- ☑ prezentacje,
- ☑ otwarty dialog,
- ☑ burza mózgów.

Przebieg zajęć

Cel ćwiczenia	Czas trwania	Szczegółowy opis ćwiczenia	Materiały potrzebne do realizacji ćwiczenia
---------------	--------------	----------------------------	---

WPROWADZENIE

Poznanie się członków i członkiń grupy w swobodnej i pełnej zaufania atmosferze.

5 min.

Ćwiczenie zapoznawcze.

Zadanie: przedstawienie i podanie jednej ze swoich cech. Musi się ona zaczynać od pierwszej litery imienia.

Przykład:
Anna – Aktywna.

Format swobodnej rozmowy, dialogu.

ROZWIĘCIE

Zapoznanie się z popularnymi i rzadkimi imionami osób w różnych krajach.

5 min.

Opis najpopularniejszych imion w 2022 roku w Ukrainie i w Polsce.

Prezentacja na ekranie.

Załącznik nr 1
Najpopularniejsze i rzadkie imiona.

Dostrzeżenie podobieństw w zwyczajach krajów.

Opis rzadkich imion w 2022 roku w Ukrainie i w Polsce.

Zapoznanie się z alfabetem ukraińskim, nauka pisania słów cyrylicą.

5 min.

Na ekranie wyświetlany jest polski alfabet i ukraińskie litery.

Załącznik nr 2
Różnice w alfabetach.

Ćwiczenie pisania swojego imienia po ukraińsku.

Zadanie: napisanie swojego imienia cyrylicą.

Znajomość słów w języku ukraińskim. Różnice w słowach i ich znaczeniach.

7 min.

Na ekranie wyświetlane są obrazki z napisami po ukraińsku, które po polsku mają zupełnie inne znaczenie.

Prezentacja na ekranie.

Załącznik nr 3
Fałszywi przyjaciele.

Podkreślenie tego, jak ważne jest zrozumienie siebie nawzajem poprawnie i szczegółowo. Poznanie ciekawych doświadczeń innych osób.

Opowiedzenie ciekawych sytuacji z własnego doświadczenia.

Dialog z uczniami i uczennicami na temat ich doświadczeń.

Rozmowa o tym, jak ważne jest poprawne zrozumienie siebie nawzajem.

Poznanie trzech największych miast Ukrainy.

10 min.

Należy rozdać trzy zdjęcia w kopertach, przedstawiające największe miasta Ukrainy. Obrazki mają formę puzzli (nieskomplikowanych, 12 elementów). Zadaniem jest ułożenie obrazka w grupach.

Kiedy grupy są gotowe, zdjęcia i krótkie informacje o tych miastach pojawiają się na ekranie jedno po drugim.

Załącznik nr 4

Miasta Ukrainy – kolorowe obrazki z miastami Ukrainy do wydrukowania (w formie puzzli).

Prezentacja

Miasta Ukrainy z opisami miast, które znajdują się na puzzlach.

Ćwiczenie aktywnego słuchania. Próba zrozumienia treści i znaczenia słów poprzez piosenkę. Ćwiczenie uważności.

8 min.

Odtwarzamy, trwającą minutę, popularną piosenkę w języku ukraińskim. Zadanie polega na zrozumieniu i opowiedzeniu, o czym jest tekst piosenki.

Kto okazał się najbardziej uważny? Po wysłuchaniu odpowiedzi pokazujemy na ekranie polskie tłumaczenie słów piosenki. Czy udało się poprawnie zrozumieć słowa i ich znaczenie?

Załącznik nr 5

KALUSH feat. Skofka – popularna piosenka w języku ukraińskim.

Załącznik nr 6

Tekst piosenki – tłumaczenie na język polski słów piosenki.

PODSUMOWANIE

Otrzymanie informacji zwrotnych od uczniów i uczennic. Zrozumienie, że przygotowany materiał jest interesujący i użyteczny.	5 min.	Prosimy uczestników i uczestniczki o podzielenie się wrażeniami ze spotkania za pomocą jednego gestu lub jednego słowa. Dajemy każdemu możliwość wyrażenia swoich emocji.	Format otwartej rozmowy z dziećmi.
Zakończenie zajęć z dziećmi.		Zacznijmy od siebie! Pokażmy gest lub wypowiedzmy nasze jednowyrazowe wrażenie ze spotkania.	

Źródła:

- <http://ukrainski.lublin.pl/> dostęp w dniu 02.03.2023 r.
- <https://monitor-press.info/uk/news/18184-v-polshhi-nazvali-naipopularnisi-dityaci-imena> dostęp w dniu 02.03.2023 r.
- https://radiotrek.rv.ua/news/yak-ukrayinci-nazivali-ditey-u-2022-roci-naypopulyarnishi-imena_301595.html dostęp w dniu 02.03.2023 r.
- <http://www.ukrainski.slowka.pl/artykuly,falszywi-przyjaciele-10921072108311001096108010741110-10761088109110791110,m,1059.html> dostęp w dniu 02.03.2023 r.

Redakcja merytoryczna: Sylwia Antonowicz

Redakcja językowa: Adrian Jankowski

Skład graficzny: Kasia Piątek, kasiapiatek.pl

Miejsce i rok wydania: Toruń 2023 r.

FUNDACJA
EMIC

NRC NORWEGIAN
REFUGEE COUNCIL

Norwegian Ministry
of Foreign Affairs

Materiał edukacyjny powstał w ramach projektu „Przyjazna szkoła - integracja i edukacja”, który Fundacja EMIC realizuje przy wsparciu Norwegian Refugee Council i Norwegian Ministry of Foreign Affairs.

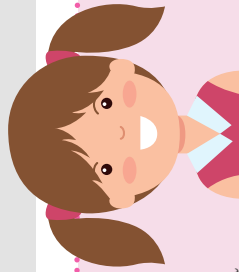
NAJPOPULARNIEJSZE IMIONA 2022 roku

Ukraina

Polska

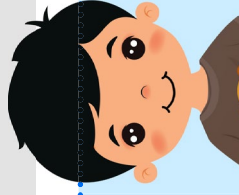
Ania	Zofia
Anastazja	Zuzanna
Weronika	Ania
Sofia	Maja
Aleksandra	Laura
Maryja	Julia
Wiktoria	Oliwia
Milana	Alicja
Solomia	Lena
Warwara	Pola

Ukraina

Polska

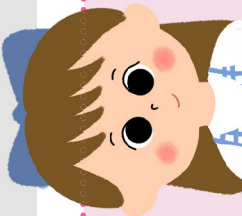

Artem	Antoni
Dmytro	Jan
Iwan	Aleksander
Włodzimierz	Franciszek
Maksym	Nikodem
Mychajło	Jakub
Daniło	Leon
Władysław	Stanisław
Aleksander	Mikołaj
Andrij	Szymon

RZADKIE IMIONA 2022 roku

 Ukraina

 Polska

Dżawelina

Mrija

Luna

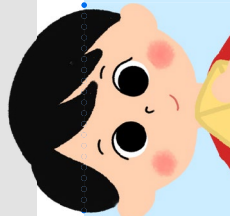
Tulia

Aldona

Iwa

 Ukraina

 Polska

Wolisław

Mars

Veleslav

Jamie

Ari

Ambroży

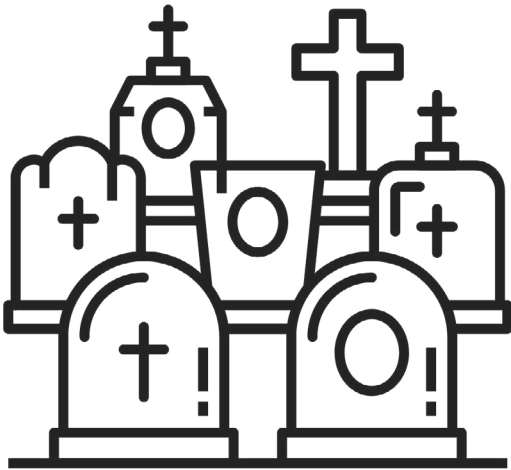
	
A a	А
Ą ą	-
B b	Б
C c	Ц
Ć ć	-
D d	Д
E e	Е
Ę ę	-
F f	Ф
G g	Г
H h	Х
I i	І
J j	Й
K k	К
L l	Л
Ł ł	-
M m	М
N n	Н
Ń ń	-
O o	О
Ó ó	-
P p	П
R r	Р
S s	С
Ś ś	-
T t	Т
U u	У
W w	В
Y y	И
Z z	З
Ż ż	-
ź ź	Ж
CZ	Ч
SZ	Ш
JA	Я
RZ	Ж
CH	Х
DZ	ДЗ
DŹ	ДЖ

Fałszywi przyjaciele

Fałszywi przyjaciele to słowa, które brzmią podobnie w dwóch językach, jednak mają różne znaczenia. Właśnie dlatego należy zwracać na nie szczególną uwagę. Oto lista ukraińsko-polskich fałszywych przyjaciół.

Słowo ukraińskie	Błędne znaczenie	Prawidłowe znaczenie
багато	bogato	dużo
вистава	wystawa	przedstawienie
гарбуз	arbuz	dynia
говір	gwar	gwara
диня	dynia	melon
живіт	żywot	brzuch
жінка	żona	kobieta
казати	kazać	mówić
кіт	kit	kot
крісло	krzesło	fotel
меч	mecz	miecz
овочі	owoce	warzywa
пам'ятник	pamiętnik	pomnik
склеп	sklep	grobowiec
хиба	chyba	wada

Sklep – w języku ukraińskim to znaczy „grobowiec”,
warto nauczyć się słówka *magazin*.

„Owoce” – po ukraińsku oznaczają warzywa (*owoczi*),
a polskie „owoce” (jabłka, gruszki, pomarańcze itp.)
to po ukraińsku *frukty*.

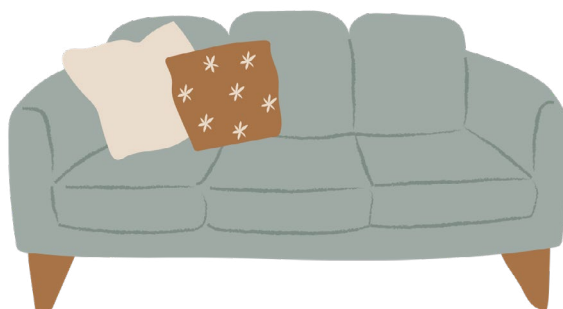
Urod – osobom posługującym się językiem ukraińskim słowo to kojarzy się z czymś brzydkim, nieprzyjemnym i brzmi jak „Salon potwora/potworów”, po ukraińsku salon piękności to *Salon krasy*.

Pilot – w języku ukraińskim to słowo ma szerokie zastosowanie. Oznacza osobę prowadzącą jakąś jednostkę (statek, samolot), jeżeli mamy na myśli pilot do telewizora, to powiemy *pult*.

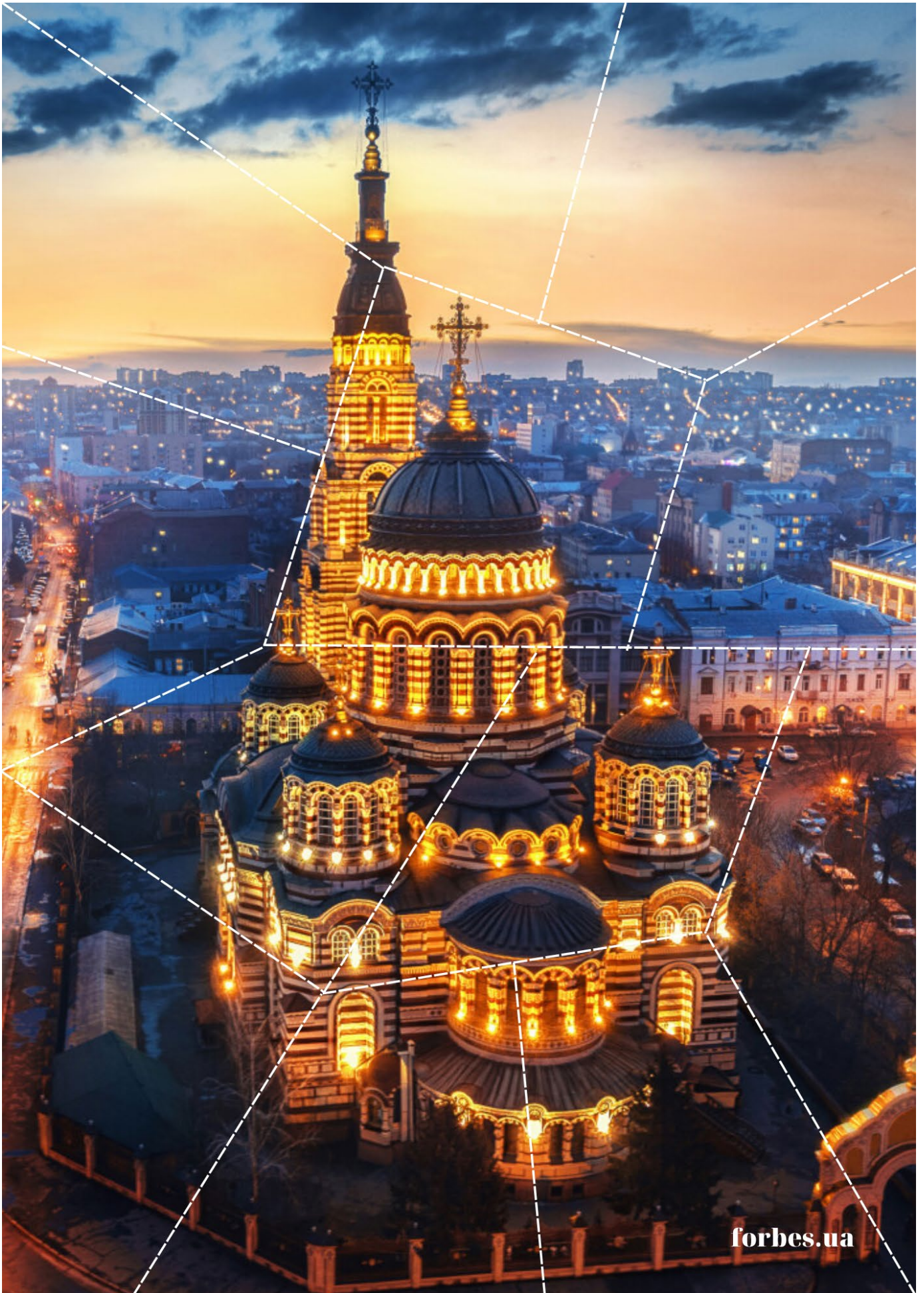

Diwan – w Ukrainie oznacza „kanapę”. Tłumaczenie polskiego słowa „dywan” na ukraiński brzmi natomiast: *kyłym*.

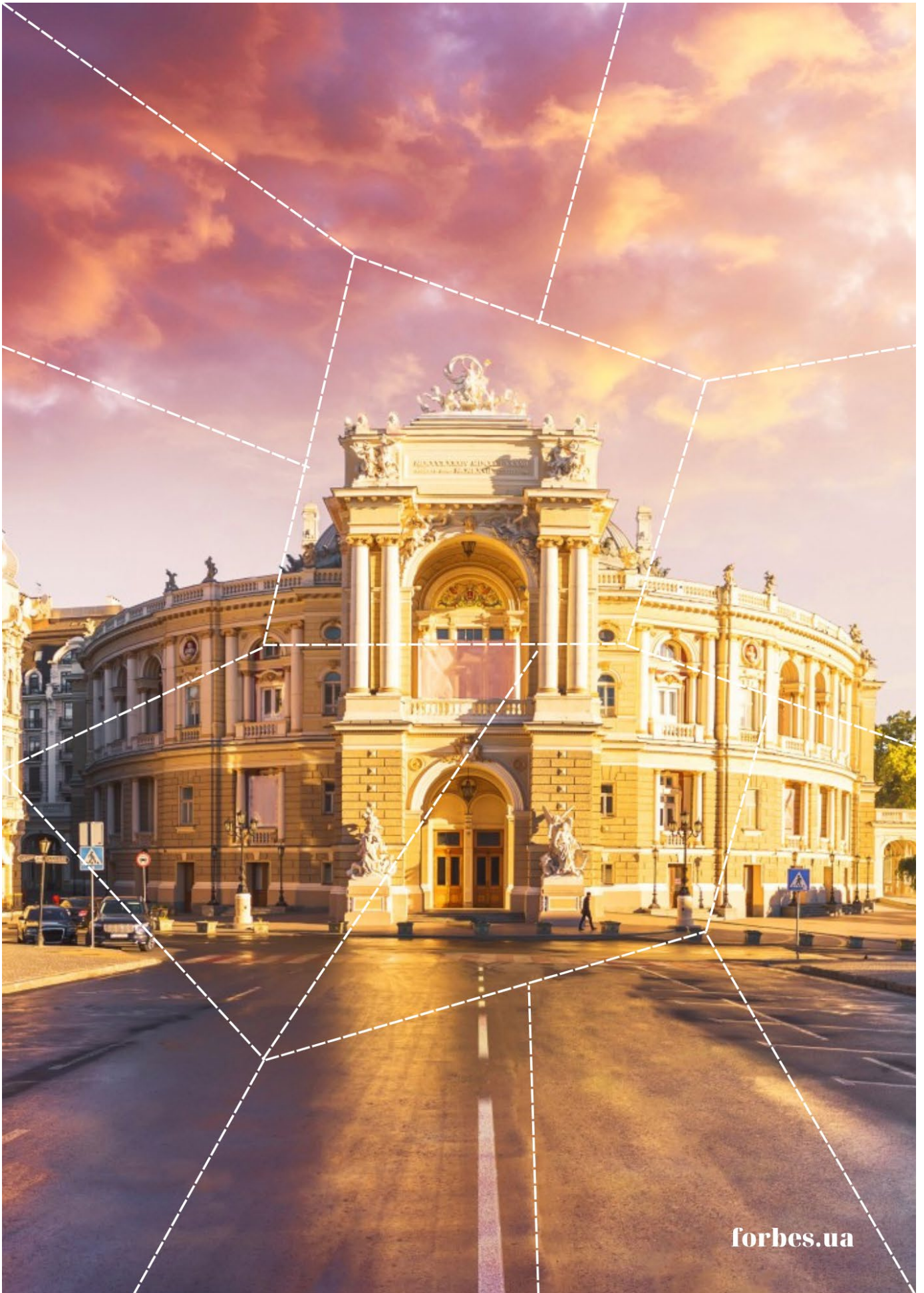
„Pukać“ – tłumaczenie słowa na język ukraiński wygląda następująco:

forbes.ua

Charków

forbes.ua

forbes.ua

Kijów	Odessa	Charków
<p>Ludność: 2 954 735</p> <p>Powierzchnia: 836 km²</p> <p>Średnia pensja: 2500 PLN</p> <p>Liczba uniwersytetów w pierwszej setce Ukrainy: 17</p> 	<p>Ludność: 1 013 139</p> <p>Powierzchnia: 162 km²</p> <p>Średnia pensja: 2000 PLN</p> <p>Liczba uniwersytetów w pierwszej setce Ukrainy: 9</p> 	<p>Ludność: 1 427 897</p> <p>Powierzchnia: 350 km²</p> <p>Średnia pensja: 2000 PLN</p> <p>Liczba uniwersytetów w pierwszej setce Ukrainy: 13</p>

Piosenka

https://bit.ly/KALUSH_feat_Skofka_Dodomu

KALUSH feat. Skofka

Gdziekolwiek jestem, nie zapomnę domu
Jeśli chcesz, zakręć mnie jak papiloty
Znajdę swoje podwórko z zamkniętymi oczami
Bo nieważne gdzie jestem, nie zapomnę domu
Bez względu na to, gdzie Skofa wędrował w obcych krajach,
Wrócę do domu drogami i polami
Bardzo boli, kiedy widzisz w oddali swoją rodzimą latarnię morską
I chcesz do niej dożyć morzem, ale nie ma takiej możliwości.
W rodzimym domu pachnie wiśniowym ciastem prosto z pieca
Śniło mi się, że w nocy świeciłem reflektorami
I widziałem babcię i dziadka w domu, którzy wyrabiali ciasto na kołaczki
Chciałbym teraz klepnąć dziadka po ramieniu
Drzwi skrzypnęły, mama jest w domu
Kwiaty na stole, stół, kolacja!
Sycąca zupa mamy!
Tacie jak zawsze mało soli
Sprytnie chętnie niosę zupę mamy!
I znów w Kałuszu płonęła dla mnie jasna noc
Powiedziałaś mi, że twojego podwórka już nie ma
Zmieniało się pokolenie, zapamiętały mury,
Jak dziecko pisało te imiona na wieki
I znowu była jasna noc, ale już beze mnie spacerowała
I może kiedyś już nie będę żałować
Przeszłości, która odleciała w dal jak wrona
A ja jestem w domu, czuję nostalgię
Przyjdę do ciebie
Znajdę cię nawet będąc pijanym w środku nocy
Nawet jeśli nie będziesz w zasięgu wzroku
(Niech nawet zamiecie drogę – to nie zbije mnie z kursu!